

CONCEPT

Bijdrage van J.D.W. Eerbeek, voorzitter van de SEN, op de strategische
beleidsdag van 11 november 2002

Beste mensen,

Onze Exodusorganisatie heeft in de afgelopen jaren een dynamische
ontwikkeling doorgemaakt. In iets meer dan 5 jaar tijd zijn we gegroeid van 1
naar 8 huizen. Met een doorstroomcapaciteit van 300 bewoner in onze huizen en
met het werk van de ISNA erbij zo'n 200 vrijwilligers die op jaarbasis 200 ex-
gedetineerden begeleiden.

Een organisatie dus met een begeleidingscapaciteit van 500 ex-gedetineerden en
een aanzienlijk aantal medewerkers en bestuursleden.

Dit jaar loopt het eerste strategisch beleidsplan af en vandaag zijn we bij elkaar
om nieuwe lijnen naar de toekomst uit te zetten.

Mijn bijdrage aan het begin van deze dag heb ik als volgt opgebouwd.

- I. Terugblik strategisch beleidsplan 2001 – 2003
- II. Ontwikkelingen om ons heen
- III. Enkele aanzetten voor een nieuw strategisch beleidsplan.

I. Terugblik

Het huidige strategisch beleidsplan 2001 t/m 2002 werd eind 2000 in een
Algemeen Bestuursvergadering vastgesteld. Het thema was: 'Eenheid in
kwaliteit, professionaliteit, visie, resultaat en beheer'.

Te zijner tijd zullen wij een evaluatie maken van dit strategisch beleidsplan.

Misra

In Exodus willen we de kracht van het centrale - wat we samen kunnen doen - en de kracht van het decentrale - de zelfstandigheid van iedere stichting temidden van de eigen omgeving - met elkaar verbinden. In de afgelopen jaren hebben we in de organisatie naar een goed evenwicht gezocht, zowel in het Algemeen Bestuur van de SEN als in het Landelijk Overleg Managers. Ik heb zelf de ervaring in de afgelopen anderhalf jaar dat we daar ook voortgang in hebben geboekt. En ik denk dat we in de komende jaren op deze lijn zullen moeten voortbouwen. En daarbij ook versterkt inzetten op een gevoel van verbondenheid met elkaar, een wij-gevoel.

Wat betreft gemeenschappelijke punten kon er in de afgelopen jaren veel worden gerealiseerd of in gang gezet.

Om de gedachten te bepalen noem ik puntsgewijs een aantal zaken.

1. PR beleid.

Er is een PR functionaris, de nieuwe huisstijl: Exodus je sleutel naar de samenleving, INEX en de eerste Exodus info, pas gepubliceerd.

2. De financiële administratie is gecentraliseerd.

3. Op het gebied van deskundigheidsbevordering is het project 'Zingeving' ter hand genomen.

4. Er zijn protocollen. Ze zullen binnenkort gebundeld worden.

5. Er is een besturingsvisie en een besturingsmodel.

6. Er is een beschrijving van de begeleidingsfilosofie.

7. Er is een notitie vastgesteld over het loongebouw.

8. Er is een aanzet gegeven voor het ondernemersnetwerk.

9. Het nieuwe kantoor in Amsterdam met een gemotiveerde groep medewerkers.

10. Er is een concept herziene aansluitingsovereenkomst van de Commissie Stam.

11. Tenslotte: er is een financieringsstructuur gerealiseerd en behouden voor de vrijwillige plaatsingen. Dat mogen we toch denk ik al wel zeggen gezien de brede ondersteuning van de amendering in de Tweede Kamer.

Verder in het kader van wat is gerealiseerd nog een viertal punten.

1. De afgelopen weken hebben laten zien dat Exodus landelijk en plaatselijk, politiek, maatschappelijk en kerkelijk een zeer breed draagvlak heeft ontwikkeld. Exodus heeft ook duidelijk steun en sympathie van de pers. Wat de kerken betreft hebben de Samen op Weg kerken en het Rooms Katholiek Bisschoppencollege zich nadrukkelijk met Exodus geïdentificeerd.
2. Het werk van Exodus heeft een belangrijke aanvulling gekregen door de inbreng van het werk van de ISNA, de interkerkelijke stichting tot bevordering van nazorg aan ex-gedetineerden. We hebben er een Sector Vrijwilligers en Kerkzaken bij. De ISNA heeft 200 vrijwilligers die professioneel worden begeleid en een groot draagvlak in de kerken. Dat betekent dat we nu in de gezamenlijkheid beschikken over een breed pakket van begeleidingsmogelijkheden voor gedetineerden en ex-gedetineerden.
3. In 2001 en naar het zich laat aanzien in 2002 zullen we de met Justitie overeengekomen beddenbezetting halen. Dat is een geweldige krachtsinspanning geweest. Toch blijft de algehele bezetting van de Exodushuizen een punt van zorg.
In de laatste AB vergadering is besloten om een werkgroep in het leven te roepen om op korte termijn voorstellen te ontwikkelen om de bezettingsgraad van de huizen te vergroten.
4. In de laatste AB vergadering is meegedeeld dat het DB voornemens is op korte termijn een notitie aan het AB voor te leggen met betrekking tot personeels- en loopbaanbeleid en het beleid voor deskundigheidsbevordering.

II. Ontwikkelingen om ons heen

1. In de eerste plaats de ontwikkelingen binnen het Ministerie van Justitie.

We hebben de Startnotie 'Terugdringing recidive' meegestuurd gekregen. De startnotitie is gericht op: gevangeniswezen en dan met name op veelplegers en ernstig gewelds- en zedendelinquenten. Het gaat daarbij ook om jongvolwassenen, z.g. JoVo's. Dat is inmiddels een omvangrijke categorie in het gevangeniswezen.

Voor TBS en Jeugd zijn er eigen notities verschenen. We zullen die ook moeten verwerken.

Twee punten uit de Startnotitie wil ik noemen die voor ons van belang zijn. De inzet op de z.g. criminogene factoren. Dat zijn de factoren in iemands leven die leiden tot criminaliteit. En in de tweede plaats de aansluiting die men wil zoeken bij effectieve en veelbelovende resocialisatiegerichte interventies.

Op het gebied van justitie is verder van belang de Veiligheidsnota van het kabinet. We zullen moeten proberen ook daar aansluiting bij te vinden. Bij aandacht voor veiligheid ook aandacht voor investeren in mensen.

Verder is er de ontwikkeling van de celcapaciteit. Naar schatting zullen er 5000 cellen bijkomen.

En tenslotte noem ik op het gebied van justitie de veranderingen rondom de voorwaardelijke invrijheidstelling. Voorwaardelijke invrijheidstelling zal meer gebonden worden aan voorwaarden. Ook daar liggen nieuwe mogelijkheden voor Exodus.

2. In de tweede plaats noem ik de ontwikkeling van de gemeentelijke veiligheidsplannen met taakstellingen. Als voorbeeld noem ik Rotterdam, maar het gebeurt ook in andere plaatsen. De inzet van het kabinet is er sterk op gericht om resocialisatie ook lokaal te verankeren. We moeten in dat

proces vooral ook decentraal volop actief zijn.

3. In de derde plaats noem ik een aantal maatschappelijke ontwikkelingen.

3.1 Aandacht voor criminaliteit en preventie staat als nummer 1 genoteerd op de maatschappelijke agenda.

3.2 We zullen moeten gaan nadenken over ons aanbod voor jeugd. Daar liggen grote gaten in het voorzieningsniveau, dus kansen ook voor ons.

3.3 In de derde plaats zullen we aansluiting moeten vinden bij het normen en waarden debat.

3.4 In toenemende mate is er een verzwaring van de problematiek van ex-gedetineerden en dus ook van onze bewoners. Er is ook een diversiteit in problematiek en in doelgroepen. Bijvoorbeeld Antillianen en Somaliërs. We zijn daar trouwens al voor een deel mee op weg. Gisteren zag ik een bijzonder interessante videoband van Exodus Amsterdam, met daarin een inzet op de Antillianen.

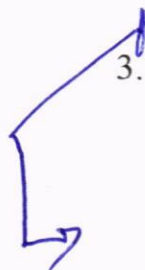
III. Enkele aanzetten voor een nieuw strategisch beleidsplan

En dan tenslotte enkele aanzetten voor een nieuw strategisch beleidsplan of: waar willen we over een aantal jaren staan met de organisatie?

1. Belangrijk is om te blijven werken aan een gevoel van gemeenschappelijke verbondenheid in de Exodusorganisatie. In de plaatselijke situaties waar het werk wordt gedaan, moet het grote verband waarin we staan als ondersteunend worden beleefd. *zitefiche ISMA*

2. Het nieuwe besturingsmodel kan een belangrijke rol spelen om ons gemeenschappelijk beleid gemeenschappelijk gedragen te ontwikkelen.

3. We moeten ons begeleidingsprogramma ook inhoudelijk verder ontwikkelen. Er ontstaan nieuwe problematieken en nieuwe doelgroepen.

We zullen daar bij ook moeten kijken hoe we de communicatie en inbreng van de medewerkers goed kunnen benutten

- 4. We zullen moeten werken aan de ontwikkeling van een goed personeelsbeleid en een beleid van deskundigheidsbevordering. Exodus betekent investeren in mensen. Investeren in onze bewoners. Maar investeren in bewoners kan niet zonder investeren in medewerkers.
- 5. We zullen onze organisatie moeten uitbouwen als een sterke identiteitsgebonden instelling, met een breed pakket aan adequate en maatschappelijk actuele hulpverlening.

In de afgelopen weken hebben we weer gemerkt hoe de kerken zich willen verbinden met Exodus.

*Draagvlak versterken - financieel steun
kerken steunen kerken - doelen steun*

Het is ook van belang om het politieke en het ambtelijke draagvlak voor Exodus te blijven bewerken. We zullen daarbij in moeten haken op het politieke prioriteitsveld.

Als morgen de subsidie op de Justitiebegroting is ingeamendeerd, zullen we terstond door moeten gaan om er met volle kracht aan te werken dat de subsidie in het overheidsbeleid verankerd blijft. We zullen daarbij ook alles op alles moeten zetten om de instroom in de huizen te verbeteren.

- 7. We zullen ons PR beleid sterk verder moeten ontwikkelen. Exodus heeft een dynamisch imago. Dit imago moeten we behouden en verder ontwikkelen.
- 8. Het inzichtelijk maken van de resultaten. Ik denk dat het van vitale betekenis is, zeker nu de subsidie opnieuw is verleend, om van stonde af aan de resultaten van Exodus inzichtelijk te krijgen. Het kan niet anders of we zullen hierover op korte termijn worden bevestigd.

Ik wens jullie allen een inspirerende dag toe.